

UAB „ŠILUTĖS VANDENYS“

2023 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. TRUMPA BENDROVĖS APŽVALGA

UAB „Šilutės vandeny“ veikla - geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas visame Šilutės rajone. Bendrovė įregistruota 2003 m. gruodžio 18 d. Šilutės rajono savivaldybės tarybos sprendimu. Bendrovės veikla vykdoma vadovaujantis jos įstatais, vidaus darbo taisyklėmis, Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais. Bendrovė jokių filialų, padalinių, atstovybių, dukterinių, asocijuotų ar pagal jungtinės veiklos sutartį kontroliuojamų įmonių neturi.

UAB „Šilutės vandeny“ įstatuose įregistruotos pagrindinės veiklos:

1. Vandens surinkimas, valymas ir tiekimas;
2. Vandens surinkimas ir valymas;
3. Vandens tiekimas pramonės įmonėms;
4. Vandens tiekimas gyventojams;
5. Nuotekų valymas;

2023 m. balandžio 21 d. Šilutės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-667 patvirtinti nauji įstatai, kurie 2023 m. gegužės 11 d. įregistruoti Juridinių asmenų registre. Įstatuose numatyta, kad bendrovės organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas bei vienasmenis valdymo organas – vadovas, kurio pareigų pavadinimas yra direktorius.

Bendrovės vadovas – Alfredas Markvaldas.

Bendrovės vadovas vadovauja personalui, kuris organizuoja ir vykdo bendrovės veiklą. Bendrovės veikla vykdoma vadovaujantis jos įstatais, vidaus taisyklėmis, Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais.

2023 m. vidutinis darbuotojų skaičius 97 žm., vidutinis darbo užmokestis 1497,4 eurų (2022 m. – 1314,5 Eur/žm.).

2023 m. gruodžio 31 d. bendrovės įstatinis kapitalas sudarė 4561171 eurų ir akcijų priedai už 20 eurų. Jis padalytas į 157 499 paprastųjų vardinių akcijų. Vienos akcijos nominali vertė yra 28,96 eurai. Vadovaujantis 2023 m. balandžio mėn. 21 d. Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-667, pakeisti bendrovės įstatai, kuriuose įstatinis kapitalas padidintas 18679,20 eurai, išleidžiant 645 akcijas, kurių kiekvienos vertė 28,96 eurų.

2023 m. bendrovė gavo 3504806,3 eurų pajamų.

2023 m. bendrovės grynasis pelnas (nuostoliai) (-92732) eurų.

Bendrovės siekiamybė - būti tvaria, socialiai atsakinga, augančia, pažangos siekiančia bendrove, užtikrinančia kokybišką vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas klientams.

Bendrovės strateginės kryptys:

1. Užtikrinti kokybę, darnią plėtrą ir modernizavimą;
2. Didinti eksploatuojamo vandentvarkos ūkio efektyvumą;
3. Nuolatinis aplinkosauginių rodiklių gerinimas;
4. Motyvuoti darbuotojai ir pažangi bendrovės organizacinė veikla.

II. 2023 METŲ BENDROVĖS VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

UAB „Šilutės vandenys“ veikla orientuota siekiant įgyvendinti bendrovės 2022-2026 m. strateginį veiklos planą, kuris patvirtintas 2023 m. vasario 24 d. Šilutės rajono administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-301. Taip pat atsižvelgiant į 2019 m. liepos mėn. 25 d. Šilutės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-107 patvirtintą Šilutės rajono savivaldybės valdomų bendrovių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarką ir 2023 m. balandžio 25 d. Šilutės rajono administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1- 684 nustatytus veiklos vertinimo rodiklius.

2023 m. UAB „Šilutės vandenys“ strateginių tikslų ir uždavinių įgyvendinimas buvo vykdomas nuolatinės geriamojo vandens kokybės kontrolės, vykdomos plėtros su ES ir bendrovės lėšomis įgyvendinimo, veiklos efektyvumo didinimo atžvilgiais.

2023 m. strateginių tikslų, uždavinių įgyvendinimo apžvalga:

1. Strateginis tikslas. Užtikrinti tiekiamo geriamojo vandens ir tvarkomų nuotekų paslaugų kokybę ir nepertraukiamumą.

1.1. Uždavinys. Siekti geriamojo vandens kokybės atitikimo HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ visose vandenvietėse.

Įgyvendinimo priemonės ir pasiekti rezultatai. Bendrovė eksploatuoja 13 vandens gerinimo įrenginių vandenvietėse, kuriuose per 2022 m. buvo pagerinta 322,2 tūkst. m³ vandens.

Vandens kokybei užtikrinti ir kontrolei vykdyti Bendrovė turi savo laboratoriją, kuri turi leidimą Nr.LPL-4, išduotą Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos. Bendrovės tiekiamą geriamą vandenį tiria UAB “Grota”. Bendrovė vykdo programinę tiekiamo vandens priežiūrą, pagal suderintą su Šilutės rajono valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba programinės priežiūros grafiką. Per metus geriamojo vandens mėginių buvo iširta 494, analičių – 4336. Tirti mėginiai atitiko HN 24:2017 reikalavimus, išskyrus 10 – tyje vandens gręžinių buvo padidinta bendroji geležis ir amonis. Neatitiko 31 mėginys (6,28 % nuo visų). Padidėjęs amonio kiekis, UAB “Grota” teigimu, yra natūralios kilmės, tai nerodo užteršimo. Amonis (nejonizuotos NH₃ ir jonizuotos NH₄ formos) tiesioginės įtakos žmogaus sveikatai neturi. Natūraliai jo aptinkama geležies turinčiame požeminiame vandenyje. Padidėjęs geležies kiekis gali būti įtakojamas vandens tiekimo įrangos (vamzdžių). Pagal PSO rekomendacijas iki 2000 mg/l geležies koncentracija geriamajame vandenyje nekelia grėsmės žmogaus sveikatai. Esant vandenyje geležies daugiau kaip 200 mg/l, blogėja vandens jusliniai rodikliai.

Daugiausia išgaunanti vandens yra Šilutės miesto vandenvietė. Šioje vandenvietėje 2023 m. išgauta 715,3 tūkst. m³ vandens, tai yra 53,2 proc. nuo viso išgauto rajone. Išgaunamo požeminio vandens kokybė šioje vandenvietėje yra labai gera, tik nežymiai viršija amonio rodiklius (0,56 mg/l, norma 0,50 mg/l). Kitose vandenvietėse (18 -likoje) yra viršijami geležies ir amonio rodikliai nustatyti HN 24:2017 reikalavimuose.

Vertinant visas Bendrovės vandenvietes ir jose išgaunamo vandens kokybės rodiklius, teigiame, kad 44 proc. vandenviečių neatitinka kokybės amonio ir geležies rodikliai nustatyti HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“. Atsižvelgiant į šią situaciją ir atlikus kai kurių gręžinių bandomuosius vandens gerinimo procesus, nustatyta, kad šiuo metu rinkoje siūlomos gerinimo įrenginių technologijos neatitinka Bendrovės poreikių. Todėl nėra tikslinga investuoti į vandens gerinimo įrangą, kuri negarantuoja gerinamo vandens kokybės. Būtina tiksliai nustatyti pačias ekonomiškiausias ir efektyviausias technologijas galinčias pagerinti vandens kokybę.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymo 10 straipsnio 2 dalies nuostatomis, Šilutės rajono savivaldybė su Bendrove suderino leidimą laikinai nukrypti nuo teisės aktų reikalavimo viešai tiekiamo geriamojo vandens kokybės indikatoriniams rodikliams (bendroji geležis ir amonis) tuose vandenvietėse 2022-2030 metų laikotarpiui. Leidimas suderintas su Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Klaipėdos departamentu. Vartotojai yra informuoti apie geriamojo vandens kokybę UAB “Šilutės vandenys” internetiniame puslapyje.

Bendrovės vienas iš pagrindinių tikslų – *vandens kokybės gerinimas įgyvendintas iš dalies.*

Uždavinio įgyvendinimui iki 100 proc. reikia laiko ir investicijų. Uždavinys lieka, kaip vienas iš prioritetinių siekiamybių.

1.2. Uždavinys. Vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros įgyvendinimas.

Igyvendinimo priemonės ir pasiekti rezultatai. 2023 m. Bendrovė kartu su Viešųjų investicijų plėtros agentūra (VIPA) pagal 05.3.2-VIPA-T-024-03-0014 projektą „Nuotekų tinklų plėtra Šilutės aglomeracijoje“ įvykdė šio projekto įgyvendinimą:

1. 2023 m. buvo užbaigtas projektas Nr. 05.3.2-VIPA-T-024-03-0014 „Nuotekų tinklų plėtra Šilutės aglomeracijoje“. Bendra maksimali projekto išlaidų suma 466,9 tūkst. Eur., iš kurių Bendrovės lėšos - 140,08 tūkst. Eur. Projekto tikslas padidinti nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą Šilutės aglomeracijoje. Numatoma nutiesti apie 3,9 km nuotekų surinkimo tinklų Šilutės mieste (Draugystės, F. Bajoraičio, Senojo Ažuolo, Stadiono gatvėse). Įrengta buitinių nuotekų siurblinė. Objektas fiziškai užbaigtas 2023 m. tačiau dar liko neįvestas į bendrovės turto apskaitą, dėl objekto administracinių procesų. Įgyvendinus projektą, numatyta tiekti nuotekų surinkimo paslaugas naujai pastatytais nuotekų surinkimo tinklais – ne mažiau, kaip 138 gyventojams (69 būstams). Nuotekų surinkimo tinklai buvo tiesiami pagal modernius ir griežtus kokybinius standartus, kas leidžia užtikrinti, kad sukurtos infrastruktūros palaikymas bus minimalus, o saugaus ir patikimo tarnavimo laikas išsaugos.

Pagrindinis šio projekto tikslas – didinti nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą Šilutės miesto gyventojams.

2. Pastatyti vandens gerinimo įrenginiai Švėkšnos miestelyje. Įrenginių vertė 41,3 tūkst. Eur., iš kurių 20,4 tūkst. Eur. ES lėšos, 20,9 tūkst. Eur. bendrovės lėšos. Įrenginių tikslas – gerinti vandens kokybę, sumažinti geležies rodiklius iki HN 24:2017 reikalavimų.

Uždavinys įgyvendintas 100 proc.

1.3. Uždavinys. Tinklų plėtra ir renovacija iš bendrovės lėšų.

Savo lėšomis bendrovė nutiesė naujų vandens ir nuotekų tinklų už 24,1 tūkst. Eur., už 58,7 tūkst. Eur. iš privačių asmenų buvo išpirkta vandens tinklų 596 metrai ir nuotekų tinklų 730,5 metrų. Vykdam šią investiciją buvo pasirinktas optimaliausias ekonomiškai naudingas variantas siekiant perspektyvoje pajunti 34 namų ūkius. Detali informacija 1 lentelėje:

1 lentelė

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Tūkst. Eur.
1	Nuotekų šalinimo tinklai Statybininkų, Dzūkų, Santaros, Vėtrungės g.	1,14
2	Nuotekų šalinimo tinklai Lendro, Mokyklos, Pergalės g.	1,07
3	Slėginiai buitinių nuotekų tinklai Grybautojų g., Pagryniai	7,10
4	Nuotekų šalinimo tinklai SB Dobilas,	18,00
5	Nuotekų šalinimo tinklai Rytų g., Šilutė	12,00
6	Buitinių nuotekų tinklai Liepų g., Ž. Naumiestis	2,39
7	Nuotekų tinklai M. Mažvydo g.9, Gardamas	1,62
8	Nuotekų tinklai Tilžės g. 65, Šilutė	3,85
9	Nuotekų tinklai Tilžės g. 24A, Šilutė	1,84
10	Vandentiekio tinklai Aušbikavio k	1,81
11	Vandentiekio tinklai Grybautojų g., Pagryniai	11,60
12	Vandentiekio tinklai SB Dobilas; Šilutė	10,00
13	Vandentiekio tinklai Stadiono 3-oji g.	0,61
14	Vandentiekio tinklai Stadiono g- J. Plonaičio g., Šilutė	1,81
15	Vandentiekio tinklai Santaros g., Šilutė	4,56
16	Vandentiekio tinklai SB Draugystė, 4 takas, Šilutė	3,39
	Viso:	82,78

Suremontuota ir pagerinta vandens ir nuotekų tinklų būklė už 22,4 tūkst. Eur.:

2 lentelė

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Tūkst. Eur.
1	Kanalizacijos tinklai, Šilutė	0,80
2	Vandentiekio tinklai Šilutė.	0,65
3	Kanalizacijos tinklai, Liaučių km.	2,40
4	Vandentiekio tinklai Vaivorų ir Šlažų g., Pagrynių k.	3,29
5	Vandentiekio tinklai Vėjo, Vijoklių, Kuosų, Gamtos, Medžiotojų, Skudučių, Sniegenų g. Pagrynių k.	3,29
6	Vandentiekio tinklai Stadiono g. Draugystės S/B, Aušros S/B, Šilutės m.	3,29
7	Buitinių nuotekų tinklai Gardamo mstl.	2,40
8	Buitinių nuotekų tinklai Laučių k.	2,40
9	Buitinių nuotekų tinklai Gardamo mstl.	2,40
10	Vandentiekio tinklai Balčių km.	1,41
	Viso:	22,40

Uždavinys įgyvendintas 100 proc.

2. Strateginis tikslas. Didinti vandentvarkos eksploatuojamo ūkio efektyvumą.

2.1. Uždavinys. Sumažinti vandens netekties procentą.

Igyvendinimo priemonės ir pasiekti rezultatai. 2023 m. vandens netektis – 14,3 proc., 2022 m. – 16,6 proc., tai yra 2,3 proc. mažesnė nei pernai. Bendrovės netekties procentas svyruoja nuo 14 iki 20 proc. ir tai yra labai geras rodiklis lyginant su kitomis šalies bendrovėmis, todėl šio rodiklio nuokrypiai iki 20 proc. ribos yra sunkiai aiškinami. Dažnai tai būna, smulkūs gedimai, vamzdžių įtrūkimai, kurie gali ilgą laiką būti nepastebėti. Daugiabučiuose namuose vandens netekties procentas šiais metais siekė 4,2 proc. Tačiau šis procentas skaičiuojamas tik nuo tų daugiabučių, kurie turi įvadinę apskaitą (apie 50 proc.). Kaimo vietovėse esančiuose daugiabučiuose (3-6 butų) nėra techninės galimybės jų įrengti.

Bendrovės vandens netekties rodikliai pateikti 3 lentelėje:

3 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklių pavadinimai	2023	2022
1	Išgautas ir patiektas vanduo, tūkst. m ³	1344,3	1389,1
2	Parduotas geriamasis vanduo, tūkst. m ³	1129,1	1134,7
3	Gamybai sunaudotas m ³	25,2	24,3
4	Netektys, tūkst. m ³	190,1	230,0
5	Vandens netektys %	14,3%	16,6%

Siekiant efektyvumo bendrovės veikloje - užduotis mažinti vandens netektį, iš esmės yra įgyvendinta jau eilę metų. Vadovaujantis teisės aktais (ir kainų skaičiavimo metodika), kurie nurodo šio kriterijaus užduotis, leistina vandens netektis tinkluose iki įvadų yra 20 proc. vandens netekties mažinimo uždavinys yra nuolatinis prioritetas, kadangi jis susijęs su gamtos išteklių tausojimu, mokesčių už išteklius mokėjimu.

Uždavinys įgyvendintas 100 proc.

2.2. Uždavinys. Sumažinti nuotekų infiltracijos rodiklį (proc.):

Bendrovės nuotekų infiltracijos rodikliai pateikti 4 lentelėje:

4 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklių pavadinimai	2023	2022
1	Nuotekų surinkimo kiekiai, tūkst. m ³	2484,6	2194,3
2	Apmokėta už nuotekų tvarkymą tūkst. m ³	1037,5	1026,5
3	Infiltracija tūkst. m ³	1447,2	1167,7

4	<i>Nuotekų infiltracija %</i>	58,2%	53,2%
---	-------------------------------	-------	-------

Nuotekų infiltracija 2023 m. siekė 58,2 proc. tai yra 5 proc. daugiau nei pernai.

Infiltracijos padidėjimą palyginus su praėjusiais metais įtakojo itin didelis kritulių kiekis paskutiniiais mėnesiais. Dėl rajone esančio aukšto gruntinio vandens, bei prastos tinklų būklės paviršinių nuotekų ir gruntinio vandens infiltracijos procentas vis išlieka labai aukštas. Didelis nuotekų infiltracijos procentas neigiamai veikia bendrovės technologinius bei finansinius rodiklius. Šiems kiekiams išvalyti naudojamos technologinės medžiagos, elektros energija.

Uždavinys neįgyvendintas.

2.3. Uždavinys. Diegti bei taikyti pažangias valdymo technologijas ir priemones.

Buvo suplanuota užduotis, dėl PVS (paslaugų valdymo sistema) ir GIS galimybių pritaikymas papildomiems darbams, tai yra gamybos užduočių nuo – iki vykdymo, diegimas. 2023 m. pradėta naudoti PVS sistema, kurios pagalba Bendrovės darbuotojai atliekantys apskaitos kontrolės, keitimo darbus, taip pat sutarčių atnaujinimo funkcijas – užduotis gauna į planšetinius kompiuterius. Tokiu būdu yra matoma, kontroliuojam jų buvimo vieta, užduoties atlikimo greitis. Yra galimybė fotografuoti objektus, situacijas ir duomenis siųsti tolimesniam procesui, analizei.

Uždavinys įgyvendintas 100 proc.

2.4. Uždavinys. Sąnaudų valdymo racionalumo didinimas.

Šio uždavinio tikslas buvo kuo labiau sumažinti elektros energijos sąnaudas eurais. 2023 m. už elektros energiją Bendrovė sumokėjo 519,0 tūkst. Eur., tai yra 14,7 proc. mažiau nei praėjusiais metais. Bendrovė nuo 2023 m. liepos mėn. pasirašė sutartį su elektros tiekėju „Ignitis“, dėl tiekiamos energijos su kintama kaina pagal Nord Pool biržos mėnesio vidurkį.

Uždavinys įgyvendintas 100 proc.

2.5. Uždavinys. Pajamų didinimas iš kitų veiklų.

Kitos (nereguliuojamos veiklos) pajamos 2023 m. sudaro 3,0 proc. nuo visų pajamų (103,97 tūkst. Eur). Šias pajamas sudaro kita bendrovės – VERT nekontroliuojama veikla. Tai yra nuotekų vežimo paslaugos, vienkartinį darbų pagal užsakymus atlikimas, transporto nuoma, laboratorijos tyrimų paslaugos, bokštų nuoma telekomunikacijų įmonėms, gautos draudimo pajamos ir kitos netipinės pajamos.

2023 m. buvo siekiama išgryninti nuotekų vežimo paslaugos atsiperkamumą ir poreikį įvertinant konkurentų teikiančių šią paslaugą įkainius. Buvo priimtas sprendimas didinti šios paslaugos kainas. Taip pat susiklosčius aplinkybėms ir Aplinkos ministerijai sukūrus įrankį, kuris skirtas užtikrinti individualių nuotekų tvarkymo sistemų apskaitą ir jų naudojimo kontrolę, daugelis individualių nuotekų kaupimo rezervuarų turėtojų sudarė sutartis, dėl šių nuotekų išvežimo. Nuotekų tvarkymo informacijos sistema leis užtikrinti, kad į aplinką nepatektų nevalytos nuotekos, bei optimizuoti Europos Komisijai reikalingų duomenų apie individualiai tvarkomas nuotekas surinkimą ir pateikimą. Atsižvelgiant į išvardintas aplinkybes 2023 m. buvo sudarytos 277 naujos sutartys, dėl šios paslaugos teikimo. Šios paslaugos pajamos išaugo 54,5 proc., tai yra 47,5 tūkst. Eur buvo gauta daugiau pajamų.

Uždavinys įgyvendintas 100 proc.

2.6. Uždavinys. Klientų aptarnavimo efektyvumo didinimas.

2023 m. buvo įdiegta elektroninių pranešimų sistema, kuri leidžia siųsti pranešimus SMS žinutėmis. Šią sistemą naudojame mokestinių pranešimų išsiuntimui klientams, kurie neturi nurodę elektroninio pašto adresu arba tokio visai neturi. Taip pat, gedimo atveju galime nurodyti adresų grupes ir operatyviai informuoti vartotojus apie gedimų šalinimo darbus, jų trukmę.

Uždavinys įgyvendintas 100 proc.

3. Strateginis tikslas. Nuolatinis aplinkosauginių rodiklių gerinimas.

3.1. Uždavinys. Nuotekų išvalymo efektyvumo didinimas.

2023 m., kaip ir kiekvienais metais buvo vykdoma aplinkos monitoringo programa, kurios metu buvo tikrinama bendrovės valymo įrenginių atitiktis nustatytiems Taršos leidimuose

reikalavimams. 2023 m. jokių neatitikčių ir pažeidimų nenustatyta. Vykstant taršos patenkančios į nuotekų sistemą prevenciją, buvo atliekami įmonių išleidžiančių nuotekų užterštumo laboratoriniai tyrimai. 2023m. išleidžiamų nuotekų kontrolė buvo atlikta 11-oje įmonių. Iš viso 45 kartus imti nuotekų mėginiai, iš kurių 26 mėginiai buvo viršijantys leistinus normatyvus. Bendrovė siekia apmokestinti tokias įmones vadovaujantis principu nustatytu įstatymuose – „teršėjas moka“.

Uždavinys įgyvendintas 100 proc.

3.2. Uždavinys. CO2 pėdsako mažinimas. 2023 m. buvo siekiama optimizuoti transporto dalyvaujančio veikloje maršrutus su tikslu sumažinti sunaudojamo kuro kiekius. Buvo įdiegta maršrutų stebėjimo sistema. Vertinant sunaudotus kuro kiekius, jie didesni nei praėjusiais metais.

Uždavinys neįgyvendintas.

3.3. Uždavinys. Atsinaujinančių energetinių išteklių gamybos panaudojimo didinimas.

2023 m. bendrovė baigė įrengti dar 9 saulės jėgaines. Iš viso Bendrovė turi 19 vnt. jėgainių, kurios šiais metais pagamino 586,5 tūkst. kWh, tai yra 22 proc. visos sunaudojamos energijos. Skaičiuojama, kad su vidutine rinkos kaina, bendrovė sutaupė 147,9 tūkst. Eur. už elektros energiją.

Uždavinys įgyvendintas 100 proc.

4. Strateginis tikslas. Motyvuoti darbuotojai ir pažangi bendrovės organizacinė veikla.

4.1. Uždavinys. Kvalifikuoto ir motyvuoto personalo didinimas.

Tai vienas iš sunkiausių užduočių susijusių su personalu klausimais. Bendrovės vadovybė siekia suteikti galimybę ir skatinti darbuotojus tobulėti, mokintis profesinio mokymo ir tobulinimo kursuose, seminaruose. 2023 m. bendrovės personalas dalyvavo 14- koje mokymų susijusių su Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo naujausių pakeitimų, vandentvarkos finansų valdymo, kainodaros, viešųjų pirkimų reglamentavimo ir kt. mokymuose. Bendrovėje yra periodiškai tikrinamas darbuotojų DS pažymėjimų galiojimas, vykdomi instruktažai, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais. Vykdomos prevencinės priemonės, susijusios su darbų sauga. Darbuotojams suteikiamos visos priemonės, mažinančios riziką ir grėsmę jų sveikatai. 2023 m. mokymams susijusiems su darbų sauga išleista 2,05 tūkst. Eur. Kitoms saugumo priemonėms 5,2 tūkst. Eur. Taip pat 2023 m. darbuotojams buvo suteiktas papildomų naudų sveikatos draudimo paketas. Su draudimu galima padengti išlaidas už gydymo, stomatologo, optikos, diagnostikos tyrimus, vaistus, sanatorijos paslaugas, taip užtikrinant didesnę darbuotojų našumą ir produktyvumą. Užsakant draudimą įmonei taikomos mokesčių lengvatos, o darbuotojai gauna naudą ne tik finansinę, bet ir sveikatai.

Uždavinys įgyvendintas 100 proc.

4.2. Uždavinys. Vidinių valdymo procesų efektyvumo didinimas. 2023 m. buvo inicijuota dokumentų ir procesų valdymo programos peržiūra, susipažinimas su programos diegimo procesais. Bendrovei buvo pristatytas „Integra“ programos veikimo principas. Programa buvo išbandyta, bet neatitiko Bendrovės reikalavimų, todėl buvo nutarta laikinai atsisakyti šio tikslo ir ieškoti labiau priimtinių variantų. 2024 m. kovo 26 d. planuojamas DocLogix dokumentų valdymo programos pristatymas ir jos išbandymas.

Inicijuoti veiksmai ir atlikti sprendimai, dėl dokumentų skaitmenizavimo susijusio su investicijų derinimu. Kadangi šis procesas vyksta kiekvienais metais ir išlieka poreikis visus dokumentus susijusius su investicijomis kaupti, buvo nuspręsta juos skaitmenizuoti, kaupti ir tokiu būdu sėkmingai vykdyti jų pateikimą VERT.

2023 m. buvo pradėtas VERT modulio susijusio su reguliuojamos veiklos apskaita ir kontrole diegimas. Tačiau diegimo procesas metų pabaigoje sustojo, dėl apyvartinių lėšų trūkumo ir būtinos kompiuterinės technikos pajėgumų (serverio) didinimo. Planuojama darbus atnaujinti 2024 m. gegužės mėn.

Uždavinys įgyvendintas 100 proc.

4.3. Bendrovės veiklos viešinimo didinimas. Bendrovė siekia būti matoma ir linkusi į socialinį viešumą susijusį su bendrovės veikla, todėl nuolat atnaujina informaciją bendrovės interneto svetainėje. Siekiama išlaikyti kontaktą su vartotojais pasiūlant jiems apklausos anketas, viešinant įgyvendintus projektus ir kitą būtiną informaciją. Praėjusiais metais bendrovė sklandžiai įvykdė socialinį, edukacinį projektą, kurio metu buvo vykdomos edukacinės ekskursijos Šilutės miesto mokyklų pradinių klasių mokiniams. Projekto tikslas buvo – supažindinti vaikus su Bendrovės veikla, kalbėti apie vandens ir gamtos saugojimą.

Uždavinys įgyvendintas 100 proc.

III. AKCININKO KELIAMŲ LŪKESČIŲ ĮGYVENDINIMAS.

Atsižvelgiant į 2019 m. liepos mėn. 25 d. Šilutės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-107 patvirtintą Šilutės rajono savivaldybės valdomų bendrovių vadovų darbo užmokesčio nustatymo tvarką ir 2023 m. balandžio 25 d. Šilutės rajono administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1- 684 nustatytus veiklos vertinimo rodiklius, pateikiame jų reikšmes 5 lentelėje.

5 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklių grupės	Rodiklių reikšmės	2023 m. užduotis	2023 m. Faktas	Skirtumas + -
1.	Efektyvumo rodikliai				
1.1	Pardavimo pajamų didėjimas lyginant su praėjusiais metais	> 0	20000	562975	542975
1.2.	Vartotojų ir abonentų skaičiaus, arba pardavimų (m ³ , kWh) didėjimas procentais lyginant su praėjusiais metais	> 0	0		0
1.2.1.	Vartotojų ir abonentų skaičius (sutartys)	> 0	20	335	315
2.	Pelningumo rodikliai				0
2.1.	Bendrasis pelningumas	>10 proc.	>10 proc.	15,6	5,6
2.2.	EBITDA pelningumas	>10 proc.	>10 proc.	11,85	1,85
2.3.	Grynasis pelningumas	>0 proc.	>0 proc.	-2,65	-2,65
3.	Mokumo rodikliai				0
3.1.	Bendrasis skolos rodiklis (skolos/turtas)	< 0,5	0,2	0,18	-0,02
3.2.	Bendrojo likvidumo koeficientas (vertinama be skolų kredito įstaigoms investiciniams projektams įgyvendinti)	>= 1	>= 1	0,89	-0,11
3.3.	Bendrasis mokumo koeficientas	> 0,5	0,9	1,02	0,12
4.	Nuosavo kapitalo rodikliai				
4.1	Nuosavo kapitalo santykis su Akciniu kapitalu	>1/2 įstatinio kapitalo	0,9	0,95	0,05
5.	Papildomi rodikliai				
5.1.	Papildomų finansavimo šaltinių, pritraukimas ir panaudojimas (išskyrus Savivaldybės skirtas lėšas)	>0	50000	357106	307106
5.2.	Teikiamų paslaugų kokybės ir darbuotojų darbo sąlygų gerinimas	Įdiegtų priemonių skaičius	1	1	0
5.3.	Vartotojų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis lygis bei jų skundų tendencijos	Negauta skundų, gautų pagrįstų skundų skaičiaus mažėjimas	0	0	0

Rodiklių aiškinimas:

1. Efektyvumo rodikliai:

1.1. Pardavimo pajamų didėjimas lyginant su praėjusiais metais. 2023 m. bendrovės pardavimų pajamos padidėjo 563,0 tūkst. Eur. tai yra 19,9% daugiau nei 2023 m. užduotyje.

1.2. Vartotojų ir abonentų skaičius (sutartys). 2023 m. buvo pasirašytos 335 naujos sutartys su vartotojais.

Du rodikliai iš dviejų įgyvendinti. Tikslas pasiektas.

2. Pelningumo rodikliai:

2.1. Bendrasis pelningumo rodiklis 15,6 proc. – teigiamas ir 5,6 proc. geresnis už nustatytą užduotyje.

2.2. EBITDA pelningumas 11,85 proc., tai yra 1,85 proc. geresnis už nustatytą užduotyje.

2.3. Grynasis pelningumas (- 2,65 proc.), tai yra (-2,65 proc.) blogesnis už nustatytą užduotyje.

Du rodikliai iš trijų įgyvendinti. Tikslas pasiektas.

3. Mokumo rodikliai:

3.1. Bendrasis skolos rodiklis – 0,18. Rodiklis 0,02 koeficiento dalimi geresnis už 2023 m. nustatytą.

3.2. Bendrojo likvidumo koeficientas – 0,89. Rodiklis 0,11 koeficiento dalimi blogesnis už nustatytą užduotyje.

3.3. Bendrasis mokumo koeficientas – 1,02. Tai yra 0,12 koeficiento dalimi geresnis už nustatytą užduotyje.

Du rodikliai iš trijų įgyvendinti. Tikslas pasiektas.

4. Nuosavo kapitalo rodikliai:

Nuosavo kapitalo santykis su Akciniu kapitalu – 0,95. Tai yra 0,05 koeficiento dalimi geresnis nei buvo nustatytas užduotyje.

Vienas rodiklis iš vieno įgyvendintas. Tikslas pasiektas.

5. Papildomi rodikliai:

5.1. 2023 m. pritraukta 357,1 tūkst. Eur. papildomų finansavimo šaltinių.

5.2. 2023 m. buvo įdiegta elektroninių pranešimų sistema, kuri leidžia siųsti pranešimus „SMS“ žinutėmis. Šią sistemą naudojame išsiųsti mokestinius pranešimus klientams kurie neturi nurodę elektroninio pašto adreso, arba tokio visai neturi. Taip pat, gedimo atveju galime nurodyti gedimo vietą – adresą ir operatyviai informuoti vartotojus apie gedimų šalinimo darbus, jų trukmę.

5.3. Bendrovė kiekvienais metais vykdo vartotojų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis vertinimą. Vartotojai turi galimybę įvertinti bendrovės veiklą WWW.Silutės-vandenys.lt interneto svetainėje, taip pat atvykstantiems yra siūloma užpildyti anoniminę apklausos anketą. Bendrovė turi patvirtintą Vartotojų prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarką, kuria vadovaujantis, nagrinėjami visi nusiskundimai (žodžiu ir raštu). Bendrovės darbuotojų viena iš pagrindinių funkcijų nedelsiant reaguoti į vartotojo nusiskundimą ir kuo greičiau jam atsakyti, išaiškinti, išspręsti problemą. 2023 m. bendrovė negavo oficialių pagrįstų nusiskundimų.

Uždavinys įgyvendintas 100 proc.

Apibendrinimas. Vertinant 2023 m. rodiklis, teigiame, kad jie geresni nei praėjusiais metais.

IV. 2023 M. BENDROVĖS VEIKLOS APŽVALGA

2023 m. bendrovės direktorius vadovavo administracijos ir gamybinių skyrių veiklai, organizavo posėdžius, kurių metu buvo nagrinėjami bendrovės gamybos, ekologijos bei, su finansais susiję, klausimai. Didelis dėmesys skiriamas klientų - vartotojų aptarnavimui, bendrovės aplinkosaugos klausimams, gamybinės veiklos organizavimui. Kiekvieną pirmadienį organizuojami

gamybiniai pasitarimai, kuriuose planuojami savaitės darbai ir sprendžiami eiliniai veiklos klausimai. Kiekvieną dieną vyksta gamybinės veiklos pasitarimai susiję su kasdieniais darbais.

Personalas. 2023 m. bendrovėje vidutiniškai dirbo 97 žmogus, iš kurių 9 administracijos darbuotojai. Bendrovėje nėra didelės darbuotojų kaitos. Per 2023 m. priimta – 7 darbuotojai, atleista – 11 darbuotojų.

Bendrovės tiesioginės veiklos valdymas yra suskirstytas į keturis padalinius. Tokiu būdu yra sudaryti geografiniai padaliniai, su tikslu kuo efektyviau ir racionaliau juos valdyti ir užtikrinti gamybinės funkcijas. Šios veiklos darbuotojai tiesiogiai atsakingi už vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų organizavimą 11-koje seniūnijų. Pardavimų ir klientų aptarnavimo skyriuje dirba 11 žmonių, iš kurių 7 darbuotojai vykdo vandens apskaitos kontrolės, skaitiklių keitimo darbus. Kiti - apskaitos darbuotojos, kurios vykdo sutarčių sudarymo, keitimo, vandens apskaitos kontrolės ir keitimo, metrologinės patikros darbus visame rajone ir skyriaus viršininkas.

Bendrovėje yra patvirtinta darbo užmokesčio sistema, kuri yra paremta darbuotojo asmeninių gebėjimų, išsilavinimo, patirties vertinimu. Bendrovės darbuotojams darbo užmokestis yra nustatomas direktoriaus įsakymu, atsižvelgiant į darbuotojo išsilavinimą, kvalifikaciją, poreikį bendrovei, taip pat įvertinami darbininko gebėjimai ir pastangos atlikti tam tikrą darbą.

2023 m. sausio 1 d. įsigaliojo vyriausybės nutarimas, dėl minimaliojo darbo užmokesčio padidavimo. Nustatyta 840 Eur minimali alga šalyje. Tai yra ji padidėjo 15 proc. Tai įpareigojo peržiūrėti darbuotojams mokamų darbo užmokesčių dydžius ir didinti intervalą kvalifikuotiems darbuotojams nuo nekvalifikuotų. Nuo 2023 m. sausio mėn. visiems darbuotojams buvo peržiūrėtas ir naujai nustatytas darbo užmokestis atsižvelgiant į MMA didėjimo pokytį, tai yra padidintas – 15 proc. Bendrovės darbo užmokesčio fondas iš viso 2023 m. padidėjo 16,5 proc.

Vartotojai. Iš viso bendrovė 2023 m. pabaigoje aptarnavo 14212 vartotojų (sutartys). Iš kurių 882 yra įstaigos ir organizacijos (abonentai). Vadovaujantis 2021 m. statistikos departamento apskaičiuotu vidutiniu gyventojų skaičiumi būstuose (1,85 koef.), skaičiuojama, kad bendrovė aptarnauja 24661 gyventojus Šilutės rajone. Tai sudaro 64 % visų Šilutės rajono gyventojų. 2023 m. pradžioje gyventojų skaičius Šilutės rajone buvo 38627 gyventojai.

Labiausiai vandentiekis yra išvystytas Šilutės mieste, kur vandens paslaugomis naudojasi net 95 % gyvenančių miestelėnų. Mieste gyvenantys vartotojai sudaro net 45 % visų vartotojų. Šilutės mieste gyvena 16097 gyventojai, tai yra 41,7 % visų Šilutės rajono gyventojų. Daugiau nei pusė gyventojų gyvena kaimo vietovėse, kur pajamos yra ženkliai mažesnės lyginant su šalies vidurkiu. Mažėjant gyventojų skaičiui, sumažėjo ir vidutinis namų ūkio dydis (2023 m. – 1,97 asmenys būste). Dėl šių priežasčių mažėja namų ūkio pajamos, taip pat stebimas gyventojų senėjimas.

2023 m. pabaigoje, bendrovė aptarnavo individualių namų – 5570 vnt., daugiabučių butų – 8018 vnt., įmonių – 976 vnt., DNSB – 29 vnt. (1155 butai), DNSB (tik pašildomas vanduo) – 12 vnt., paviršinių nuotekų tvarkymo abonentai (objektai) – 329 vnt. Nuotekų išvežimo ir jų tvarkymo sutartys (vežė nors 1k./metus) – 658 (iš jų 45 įmonės). 2023 m. buvo sudarytos 636 naujos sutartys su vartotojais. Iš kurių 277 – ios sutartys, dėl nuotekų vežimo mobiliomis transporto priemonėmis. Taip pat trys daugiabučių namų bendrijos panaikino savo bendrijų statusus ir su jų gyventojais buvo sudarytos 158 naujos sutartys.

Vandens ir nuotekų apskaita. UAB „Šilutės vandenys“ vandens ir nuotekų paslaugų apskaitą ir apskaitos prietaisų priežiūros kontrolę vykdo vadovaujantis LR Teisės aktais. Skaitiklių tinkamumą naudojimui reglamentuoja LR Metrologijos įstatymas. Pagal dabar galiojančius teisės aktus vandens apskaitos prietaisai metrologiškai tikrinami kas šešis metus. Už visą vandens ir nuotekų apskaitos skaitiklių ūkį atsakingas Pardavimų ir klientų aptarnavimo skyrius. Bendrovei priklauso 18106 vnt. apskaitos prietaisų, esančių abonentų ir vartotojų būstuose.

V. Finansinių veiklos rezultatų analizė

Finansiniai rezultatai. Finansiniai rezultatai. Bendrovės finansinė atskaitomybė parengta pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, bei Verslo apskaitos standartų rekomendacijas. 2023 metais pajamų bendrovė gavo 16,1 proc. daugiau (564,47 tūkst. Eur). Sąnaudos – 6,1 proc. (221,4 tūkst. Eur) didesnės nei 2022 m.

2023 m. apskaičiuoti (-92,73) tūkst. Eur. nuostoliai.

2023 - 2022 m. pajamų ir sąnaudų palyginimas 2 lentelėje:

2 lentelė

Rodiklio pavadinimas	2023 m.	2022 m.	Skirtumas (tūkst. Eur.)	Skirtumas as (proc.)
Pajamos tūkst. Eur.	3504,81	2940,34	564,47	16,1%
<i>Už vandenį</i>	1192,42	998,03	194,39	16,3%
<i>Už nuotekų tvarkymą</i>	1859,00	1564,80	294,20	15,8%
<i>Už padidėjusių taršą</i>	30,13	12,30	17,83	59,2%
<i>Pardavimų veiklos</i>	185,62	181,85	3,77	2,0%
<i>Nuotekų vežimo</i>	87,01	39,55	47,46	54,5%
<i>Paviršinių nuotekų</i>	39,19	33,87	5,32	13,6%
<i>Kitos veiklos</i>	103,97	102,26	1,71	1,6%
<i>Finansinės veiklos</i>	7,47	7,68	-0,22	-2,9%
Sąnaudos tūkst. Eur.:	3612,301	3390,898	221,40	6,1%
<i>Pagrindinės veiklos</i>	2865,52	2750,50	115,02	4,0%
<i>tame sk.: pardavimų veiklos</i>	212,04	205,923	6,11	2,9%
<i>Valdymo (bendrosios) veiklos</i>	608,412	560,429	47,98	7,9%
<i>Kitos veiklos</i>	46,12	25,37	20,75	45,0%
<i>Finansinės veiklos</i>	92,25	54,59	37,65	40,8%
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą	-107,495	-450,561	343,07	-319,1%
Pelno mokesčiai	14,764	65,961	-51,20	-346,8%
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-92,73	-384,60	291,87	-314,7%

Pagal gautų pajamų struktūrą, pagrindinė pajamų dalis – 87,9 proc. nuo visų pajamų, sudaro tipinės veiklos pajamos už vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas.

2023 m. pajamų gauta daugiau už vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, dėl didesnės taikytos kainos nuo 2023 m. sausio mėn. 1 d. Pardavimų veiklos pajamos sudaro 5,3 proc. (185,62 tūkst. Eur) nuo visų pajamų.

Kitos (nereguliuojamos veiklos) pajamos sudaro 3,0 proc. nuo visų pajamų (103,97 tūkst. Eur). Šias pajamas sudaro kita bendrovės – nekontroliuojama vykdoma veikla. Tai yra nuotekų vežimo paslaugos, vienkartinių darbų pagal užsakymus atlikimas, transporto nuoma, laboratorijos tyrimų paslaugos, bokštų nuoma telekomunikacijų įmonėms, gautos draudimo pajamos ir kitos netipinės pajamos.

Sąnaudos. 2023 m. visos bendrovės patirtos sąnaudos 8,2 proc. didesnės nei 2022 m. Pagrindinių sąnaudų palyginimas pateiktas 3 lentelėje (tūkst. Eur):

3 lentelė

Eil. Nr.	Išlaidų straipsnis	2023	2022	Tūkst. Eur.	Proc.
1.	Darbo užmokestis	1593,10	1367,79	225,31	16,47%
2.	Priskaitymai soc. draudimui	28,78	24,49	4,29	17,51%
3.	Žaliavos ir atsargos	129,53	186,49	-56,97	-30,55%
4.	Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	430,79	363,09	67,69	18,64%
5.	Kuras	120,73	159,41	-38,68	-24,26%
6.	Elektros energija	519,00	608,33	-89,33	-14,68%
7.	Mokesčiai	188,96	140,29	48,67	34,69%

8.	Perkamos paslaugos ir remontai	113,79	135,64	-21,85	-16,11%
9.	Šildymo sąnaudos	9,30	6,93	2,37	34,13%
10.	Kitos išlaidos	346,91	258,54	88,37	34,18%
11.	Technologinės medžiagos	24,40	19,33	5,06	26,19%
12.	Finansinės sąnaudos (palūk.)	92,25	54,59	37,65	68,97%
	Bendra suma, iš viso:	3597,54	3324,94	272,60	8,20%

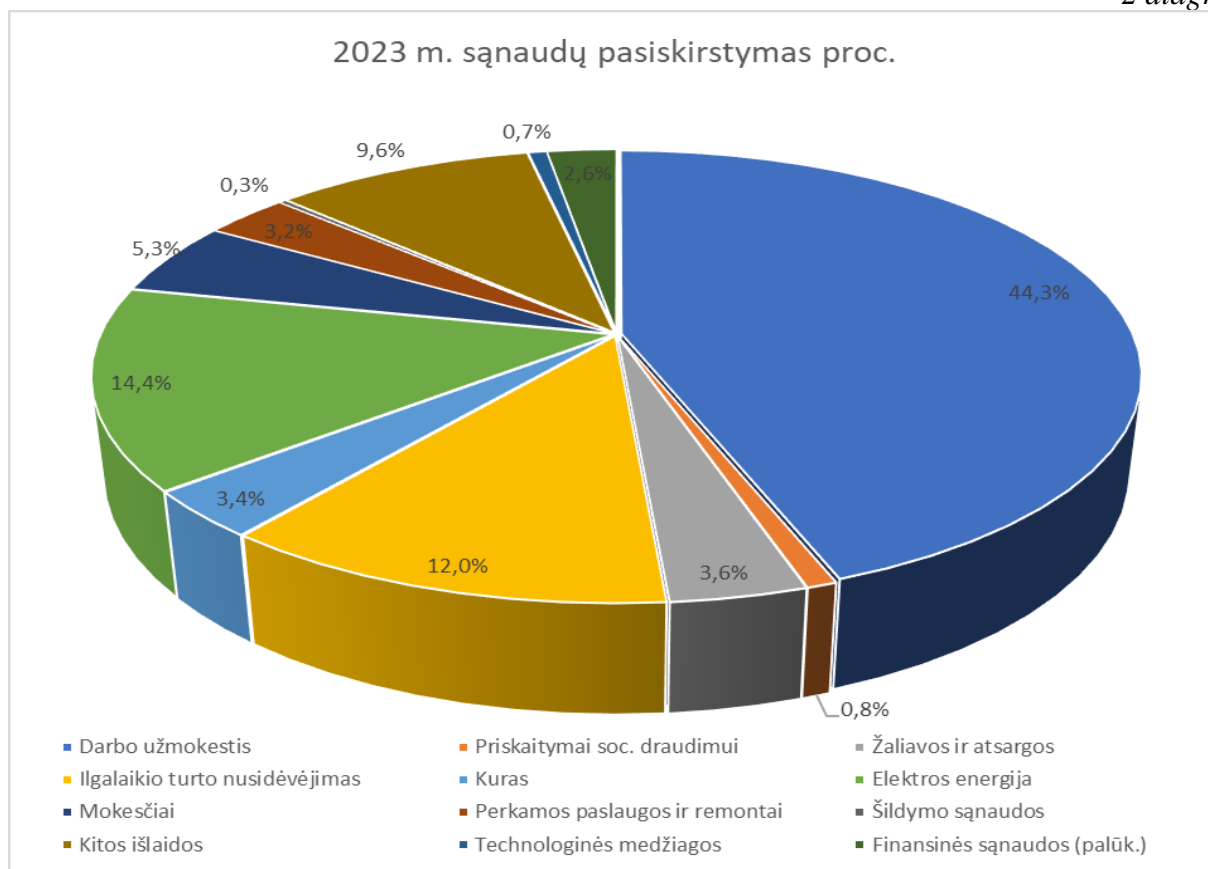
Kitos išlaidos* - teismo, draudimas, išlaidos kanceliarinėms prekėms, mokymams, komandiruotėms, telekomunikacinės ryšio, įmokų rinkimas, bankų paslaugos, asociacijos narystės, atostogų kaupiniai, saugumo sąnaudos, reklama, kitos veiklos sąnaudos ir kt.

2023 m. bendrovės sąnaudos padidėjo šiose sąnaudų grupėse:

- darbo užmokesčio fondas didėjo iki 16,5 proc. didėjant infliacijai ir šalies MMA Bendrovės vadovybė siekė išlaikyti darbuotojus.
- Ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos padidėjo 18,6 proc. (dėl įsisavintų investicijų). Bendrovė 2022-2023 m. investavo į saulės elektrines, kurių nusidėvėjimas pagal bendrovės ilgalaikio turto apskaitą per metus sudaro apie 60,0 tūkst. Eur. Pagal VERT šio turto nusidėvėjimas sudaro 30,0 tūkst. Eur.
- Mokesčių sąnaudos padidėjo 34,7 proc. 2023 m. įsigaliojus Bendrovė privalėjo sumokėti 38,8 tūkst. Eur. Garantiniam vandens tiekėjui. Garantinis geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas yra geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas, vykdomas savivaldybės institucijos, kai viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui sustabdomas ar panaikinamas veiklos licencijos galiojimas.
- 2023 m. palūkanų sumokėta suma už panaudotas paskolas investiciniams projektams padidėjo 68,97 proc.
- Kitos sąnaudos padidėjo, dėl didesnių atostogų kaupinių, draudimo sąnaudų, kitos veiklos didesnių sąnaudų (kita veikla – nuotekų vežimas, sugeneravo didesnes pajamas, atitinkamai buvo didesnės sąnaudos).

2023 m. sąnaudų pasiskirstymas procentais pateiktas 2 diagramoje:

2 diagrama

Didžiausią dalį išlaidų struktūroje – 44,3 proc. sudarė darbuotojų darbo užmokestis. Amortizacijos (nusidėvėjimo) išlaidos – 12 proc., elektros energijos – 14,4 proc., žaliavų pirkimo sąnaudos - 3,6 proc. nuo visų išlaidų, remonto ir kitų perkamų paslaugų – 3,2 proc., sąnaudos kurui - 3,4 proc., mokesčiai – 5,3 proc., technologinės medžiagos procesams – 0,7 proc., kitos išlaidos – 12,2 proc. (teismo, palūkanų sąnaudos, draudimas, išlaidos kanceliarinėms prekėms, mokymams, komandiruotėms, telekomunikacinės ryšio paslaugos, įmokų rinkimas, bankų paslaugos, asociacijos narystės, atostogų kaupiniai, saugumo sąnaudos, reklama ir kt.).

Bendrovės skoliniai įsipareigojimai 2023 m. pabaigai sudarė 4250,32 tūkst. Eur, iš kurių ilgalaikiai įsipareigojimai 3324,3 tūkst. Eur., tai yra LR Finansų ministerijos suteiktos paskolos investiciniams projektams. Jos sudaro 78,2 proc. šių įsipareigojimų.

2023 m. paskolų gražinta - 225,5 tūkst. Eur, palūkanų sumokėta – 92,0 tūkst. Eur.

Įsipareigojimai tiekėjams 2023 m. pabaigoje sudarė 4,5 proc. nuo visų įsipareigojimų (191,6 tūkst. Eur), tai yra 42,7 proc. mažiau už praėjusius metus.

Vartotojų skolos bendrovei 2023 m. pabaigai faktiškai sudarė 356,97 tūkst. Eur, iš kurių 270,7 tūkst. Eur priskaityta už 2023 m. gruodžio mėn. (ataskaitinio mėn. priskaitymas apmokamas kitą mėn., todėl faktiškai tai nėra laikoma skola). Kitos skolos 86,3 tūkst. Eur su delspinigiais sudaro:

78,7 tūkst. Eur gyventojų skolos daugiau nei 30 d. susidariusios 2023 gruodžio 31 d.

7,6 tūkst. Eur įmonių, organizacijų skolos daugiau nei 30 d.

Per 2023 m. teismui paduoti 49 pareiškimai ir 6 ieškiniai dėl skolos už paslaugas priteisimo. Bendra skolos suma – 10,7 tūkst. Eur ir delspinigių – 0,7 tūkst. Eur. Skolą sumokėjo – 24 skolininkai, skolos priteisimo metu arba iš karto po priteisimo (5,97 tūkst. Eur). Už visą įsiskolinimą teisme priteista ir perduota vykdyti antstoliams – 17 bylų. 14 bylų vis dar yra teisminiuose procesuose.

Vilniaus regiono apylinkės teismas 2023 m. birželio 19 d. preliminariu sprendimu pagal bendrovės ieškinį VĮ „Lietuvos automobilių kelių direkcijai“ priteisė 3274,95 Eur. skolą, 84,07 Eur. delspinigių ir 6 % palūkanų nuo priteistos sumos (3359,02 Eur).

VI. Rizikų vertinimas

UAB „Šilutės vandenys“ teikiamos centralizuotos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugoms konkurencija neigiamos įtakos neturi. Pagal LR įstatymus bendrovė yra paskirta Viešuoju vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju Šilutės rajone. Bendrovė yra vienintelė Šilutės rajone, kuri teikia centralizuotas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas. Vertinant bendrovės veiklą įtakojančius teigiamus ir neigiamus veiksnius, labiausiai darantys neigiamą įtaką yra susiję su:

- nestabiliomis energetinių išteklių kainomis;
- mažu vandens ir nuotekų suvartojimu bei mažu mokumu;
- aplinkosauginiais, gamtiniais veiksniais;
- nepalankių teisės aktų priėmimu;
- žmogiškųjų išteklių (specialistų) trūkumu.

Bendrovės „jautrumas“ energetinių resursų kainoms labai didelis, kadangi įprastai metinės elektros energijos sąnaudos sudarydavo iki 12,5 proc. nuo visų sąnaudų, o 2023 m. šios sąnaudos sudarė 14,4 proc. (2022 m. 18 proc.) visų sąnaudų. Atsižvelgiant į šiuos paminėtus ir kitus faktus, Bendrovė 2022 m. nusprendė investuoti į atsinaujinančius energijos šaltinius – saulės elektrines. Per 2022-2023 m. buvo įrengta 19 saulės elektrinių. Per 2023 m. šios elektrinės pagamino 586,5 tūkst. kwh, tai yra 22 proc. visos bendrovės sunaudojamos energijos. skaičiuojama, kad su vidutine rinkos kaina, bendrovė būtų tiekėjams sumokėjusi 147,9 tūkst. Eur. daugiau už elektros energiją.

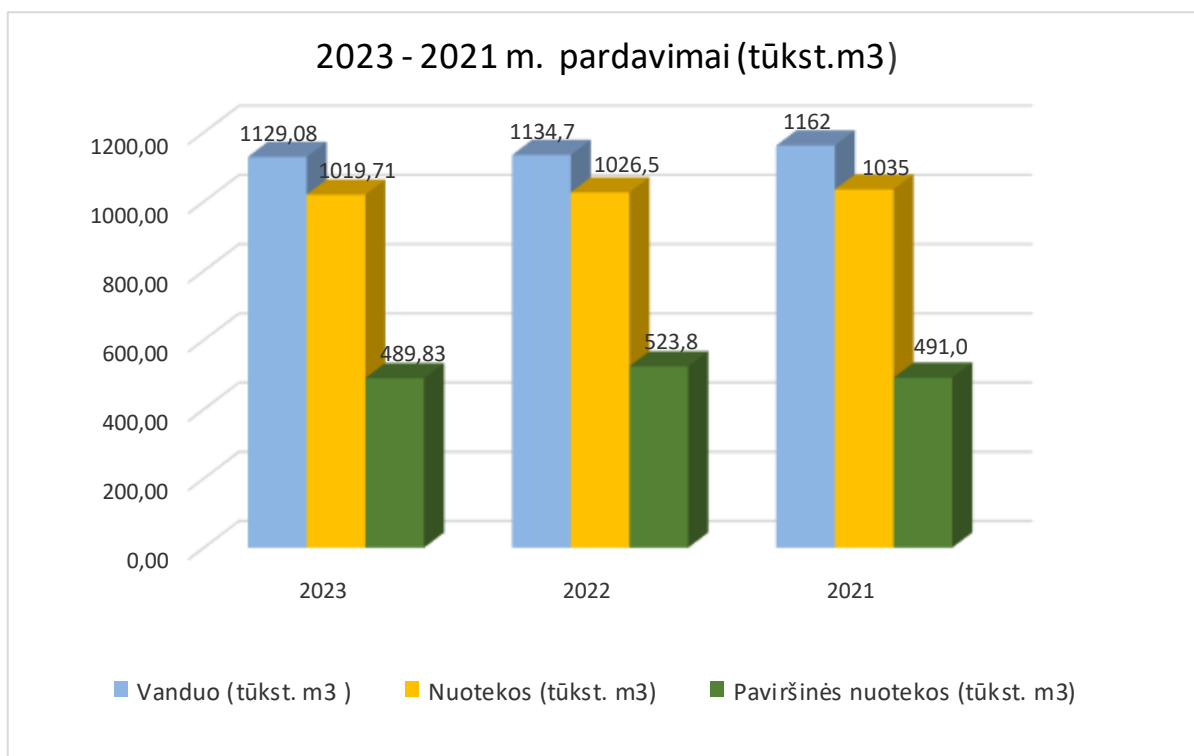
Atsižvelgiant į tai, kad UAB „Šilutės vandenys“ didžiąją dalį pajamų, t. y. daugiau nei 60 % gauna už gyventojams patiektą geriamąjį vandenį bei sutvarkytas nuotekas, vertinant ir

vandenį, skirtą karšto vandens ruošimui, kuris yra parduodamas UAB „Šilutės šilumos tinklai“. Iš verslo, biudžeto ir pramonės įmonių gaunamos pajamos sudaro 40 % surenkamų pajamų. Šie rodikliai labai susiję ir vertinami gerai, kol jie stabilūs. Tačiau iš verslo pasitraukus bent vienai stambesnei pramonės įmonei, UAB „Šilutės vandenys“ turėtų iš esmės peržiūrėti valdymą, struktūrą, kainodarą. Akivaizdu, kad tokiu atveju didžioji bendrovės sąnaudų dalis, o tai yra kainos dalis - tektų gyventojams. Pastaraisiais metais stebimas pieno pramonės vandens suvartojimo mažėjimas. Ši įmonė naudoja savo vandens gręžinį, kuris yra miesto teritorijoje.

2023 m. vartotojams iš viso buvo parduota - 1129,07 tūkst. m³ vandens. Nuotekų 2023 m. realizuota – 1019,715 tūkst. m³. Paslaugų pardavimų palyginimas 2 diagramoje:

2023 -2021 m. vandens ir nuotekų pardavimai (tūkst.m³)

2 diagrama

Bendri vandens tiekimo paslaugų pardavimai 2023 m. sumažėjo 5,6 tūkst. m³, tai yra 0,5 proc. Vertinant realizacijos pokytį, vandens pardavimai labiausiai sumažėjo verslo įmonių, organizacijų kategorijoje – 6,88 tūkst. m³, tai yra 1,81 proc. (pieno pramonė – 7,5 tūkst. m³ suvartojo mažiau). Vandens pardavimai individualių namų kategorijoje padidėjo – 2,78 proc. (10,5 tūkst. m³). Šis padidėjimas siejamas tik, dėl to, kad pasikeitė dviejų DNSB statusas – perėjo į daugiabučių namų kategoriją. Iš viso bendri nuotekų paslaugų pardavimai taip pat sumažėjo - 0,67 proc. (6,85 tūkst. m³). Individualių namų nuotekų realizacija padidėjo 0,58 proc.

Pastaraisiais metais Šilutės rajone verslo plėtra nevyksta, arba visiškai nedaro teigiamos įtakos bendrovės realizacijos apimtims, todėl planuoti didesnių pardavimų negalime.

Pagrindiniai rizikos veiksniai susiję su ekologija tai – taršos su nuotekomis išleidimas ir vandens išgavimas (išteklių tausojimas). 2023 m. ekologiniu atžvilgiu niekuo neišsiskyrė. Bendrovės nuotekų valymo įrenginiai dirbo stabiliai. Bendrovė turi TK leidimą, kuriame yra nurodytos visos taršos kontrolės sąlygos. TK leidime yra nurodyti kontrolės būdai, su tikslu, kad bendrovės veikla darytų kuo mažesnę žalą visai aplinkai. Pastaraisiais metais bendrovė baudų už aplinkos teršimą nemokėjo. Išleidžiamų teršalų kiekiai ir koncentracijos atitinka bendrovės turimą TK leidimą. UAB „Šilutės vandenys“ veikla yra tiesiogiai susijusi su poveikiu aplinkai, aplinkosaugos sritis yra labai svarbi. Bendrovės veiklą griežtai reglamentuoja Lietuvos Respublikos teisės aktai, standartai bei kiti reikalavimai. Atsižvelgiant į siekį tvarkyti nuotekas, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos ir Europos sąjungos teisės aktai, bendrovė vykdo plėtros ir

renovacijos projektus su tikslu užtikrinti ekologiją rajone šiuo atžvilgiu. Tačiau tokie plėtros projektai dažnai neturi, arba turi labai mažą finansinę naudą. Bendrovė priversta imti paskolas projektų įgyvendinimui, o jų atsiperkamumas skaičiuojamas labai mažas.

VII. 2024 METŲ PROGNOZĖS, INVESTICIJOS IR STRATEGINĖS NUOSTATOS

2023 m. pradžioje UAB „Šilutės vandenys“ parengė naują 2022-2026 m. strateginį veiklos planą. Bendrovė plane yra išsikėlusį strateginius tikslus, kurie yra susiję su vandentvarkos ūkio paslaugų kokybe, nepertraukiamumu, efektyvumu ir stabilumu.

Prioritetinis tikslas – nepertraukiamai tiekiamos paslaugos, infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra siekiant vartotojams tiekti saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį bei tvarkant nuotekas, užtikrintų visuomenės poreikius tenkinančias paslaugas. Strateginis planavimas apima ilgalaikius ir trumpalaikius tikslus ir uždavinius daugelyje sričių. Pagrindinės iš jų: vandens kokybės užtikrinimas, plėtra, finansinių rodiklių stabilumas ir gerinimas.

Vertinant 2023 m. finansinę būklę, Bendrovės vadovybė iš esmės susiduria su iššūkiais planuojant ateities prioritetus. Planuojama, kad 2024 m. finansiniu požiūriu bus sunkūs, dėl susidariusių skolų tiekėjams apmokėjimo.

2023 m. lapkričio 24 d. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimu Nr. O3E-1707 buvo suderintos ir patvirtintos bendros vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos. Taip pat vadovaujantis 2019 m. balandžio 1 d. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimu Nr. O3E-91 patvirtintu aprašu ir 2023 m. lapkričio 21 d. UAB „Šilutės vandenys“ direktoriaus įsakymu Nr. Nr. 10V –(1.7) - 45 „Dėl geriamojo vandens apskaitos prietaisų ir nuotekų apskaitos prietaisų, įrengimo ir eksploatavimo užmokesčio“, patvirtintos bendrovės vandens apskaitos prietaisų ir nuotekų apskaitos prietaisų, įrengimo ir eksploatavimo užmokesčio kainos. Bendrovės patvirtintos paslaugų kainos įsigaliojo nuo 2024 m. sausio 1 d. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kainos vidutiniškai padidėjo 16,1 proc. palyginus su 2023 m. taikytomis kainomis. Planuojama, kad bendrovė 2024 m. kiekvieną mėnesį gaus apie 45,0 tūkst. Eur daugiau pajamų. Planuojama padidėjusias pajamas panaudoti susidariusių įsiskolinimų tiekėjams apmokėti ir darbuotojų darbo užmokesčio didinimui.

2024 m. bendrovė savo lėšomis planuoja didelį dėmesį ir pajėgumus skirti bendrovės turimų objektų remontui ir tinkamai eksploatacijai, geriamojo vandens kokybės gerinimui.

2024 m. bendrovė pateikė Klaipėdos regioninės plėtros tarybai tvirtinti plėtros projektų sąrašą. Sąrašas parengtas pagal 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ kriterijus. UAB „Šilutės vandenys“ planuoja gauti 4,0 mln. Eur. plėtros projektams. Klaipėdos regiono plėtros tarybai pritarus, bus vykdoma nuotekų tinklų plėtra, nuotekų valymo įrenginių ir siurblių rekonstrukcija, vandens gerinimo įrenginių statyba.

Direktorius

Alfredas Markvaldas